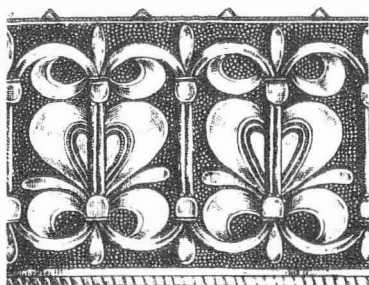

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
POBOČKA V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
1961

BRNO 1962

dárny, narazil na chodišla lidské kostry. S jejich pomocí se podařilo odkrýt celou kostru mladého muže, pochovaného v natažené poloze s levou rukou podél těla a pravou v klíně. Přesto že u kostry nebyly nalezeny žádné milodary lze podle způsobu uložení usoudit, že byl zemřelý pochován v časně historické době. není vyloučena také možnost, že se zde narazilo na hrob pohřebiště, náležejícího k jedné z osad v podhradí, z nichž se vytvořilo pozdější město Brno.

Ein Grabung am Dornych in Brno. In der Stärkefabrik am Dornych in Brno stiess man bei Bauarbeiten auf Füsse eines Skelettes. Es war hier ein in Strecklage bestatteter junger Mann, den linken Arm läng des Körpers, den rechten im Schesse. Bei dem Skelette fand man keine Grabbeigaben und nicht einmal "Überreste" der Kleiderausstattung. Es ist nicht ausgeschlossen, dass hier auf ein Grab des Gräberfeldes gestossen wurde, das zu einer der Ansiedlungen auf der Vorburg von Brno gehört, aus welchen dann später die Stadt Brno entstand.

Středověké sídliště v Kloboukách /okr. Břeclav/.

Jiří Meduna

Při podzimní orbě porušili v trati "Močilky" v Kloboukách sídelní objekty, z jejichž povrchu byl 3.XI.1961 nasbírán středověký keramický materiál.

Mittelalterliche Siedlung in Klobouky /Bez.Břeclav/. In der Flur "Močilky" wurden bei der Herbstackerung Siedlungsobjekte gestört, von deren Oberfläche mittelalterliches keramisches Materiel gesammelt wurde.

Stopy středověkého opevnění nad Skalním mlýnem v Moravském Krase.

Josef Skutil

V Moravském Krase nad Skalním mlýnem v údolí Punkvy na levém jejím břehu v nejseverovýchodnější výspě srázného vápencového příkrého bradla, naznačeného na mapách "Na hanáku", nad ústím ostrovského Suchého žlebu do údolí Punkvy jsou v lese jen zcela nepatrné rozrušené stopy slabě znatelných valů. Fortifikace naprosto ovládala přístup do vlastního krasového území. Asi 1.5 km severně odtud leží mohutné zříceniny blanenského hradu Staré zámky /354,5/, kde již ani dnes nelze získat povrchově žádný střeptový materiál, ač např. K. Absolon ještě v době II.světové války tvrdil, že zde byla otevřena celá ohniště a topeniště. Obě uvedené lokality jsou navzájem dobře viditelné. Hrádek, dosud ve vlastivědné literatuře neuváděný, ležel tedy těsně nad zaniklou vesnicí Ponikví /srv. L.Hosák, Historický místopis země moravskoslezské, 1938, 312/, která stávala jistě v nejbližším okolí dnešního Skalního mlýna, ne-li pod jeho vlastními základy přímo,

ale po níž např. nebylo v průkopech, vedených při rekonstrukčních vodovodních pracích podnikaných v okolí mlýna r. 1961, zjištěno --pokud mně bylo možno stopovat-- zcela žádných stop.

I tento blanenský případ ukazuje, jak by bylo nutno sepsat všechny moravské středověké tvrzky, jak to začal u nás slibně I.L.Červinka /1942/ a věnoval jim pozornost H. Freising /1933/ nebo v sousedním Rakousku vzorně Hans P.Schadén /1953/ a identifikovat je se současnými historickými zprávami a zejména Zemských desk, a naopak jak by bylo důležité archeologicky pátrat ještě po oněch tvrzkách, zejména v zalesněných oblastech pohraničních /Jeseníky, Valašsko, Českomoravská vysočina/, o nichž informují tyto historické prameny a jež nejsou dosud známy /nebo již byly rozrušeny a úplně zanikly/ v terénu. Vzájemná konfrontace obou, k čemuž přispěje jistě platně i toponymie, přispěje k jejich poznání a osvětlení historické úlohy.

Spuren eines mittelalterlichen Hausberges oberhalb der Felsenmühle im Mähr. Karste. Oberhalb der allseits gut bekannten Felsenmühle im Mährischen Karste befinden sich im Walde "Na hanáku" schwache Spuren einer ehemaligen Wallanlage. Es handelt sich wahrscheinlich nur um ein kleines Objekt, das mit der nicht weit entfernten Burg Blansko /heute nur mehr eine Ruine, 354.5m/ in Verbindung stand. Der Standort befindet sich oberhalb des Talkessels, wo sich auch das ehemalige Dorf "P e n i k e v" befand, deren Spuren noch nicht festgestellt werden konnten.

Středověký hrádek v Újezdě u Boskovic.

Josef Skutil

V Újezdě u Boskovic je trať Hrádek, kde nejsou zřetelné vzhledem k pojmenování zbytky žádných fortifikací, ale vedle toho i trať Hradisko, ležící asi 2 km jižně Boskovic v nadm. výšce 510 m v pilském polesí na hranici lesních pododdělení 734 B - C /podle starého číslování oddělení 53, 55/ přímo severně Újezda. Lokalita je v podstatě kóta 528.6, kam vede polní a lesní cesta z osady. Je to neobyčejně výhodně situovaná posice 220 m nad údolím Bělé a nad západní lhotsko-svitavskou rozlehlou kotlinou, střeží takto lépe údolím Bělé příchod na vlastní Boskovsko než je tomu severněji ze Skalicka.

Terenní hřeben Dražanské pahorkatiny zde probíhá jihovýchodním - severoseverozápadním směrem, takže val je v jihozápadní partii daleko níže položen proti vnitřnímu hradisku. Severojižní osa hradiska je v nejvyšších místech valového násypu 53 m dl. a západovýchodní 51.5 m dl., takže půdorys je v podstatě téměř kruhový. Valový násyp v severovýchodní partii měří ještě dnes na koruně téměř 2 m, dále se zužuje až na 1 m šířky; příkop je průměrně 2 m hluboký vůči vnitřku hradiska 3 m, šířka jeho dna je průměrně 2 m se sklony 30°-45°. V jihozápadní partii val klesá a příkop je stále plytší až v severozápadní partii val úplně mizí nad svahem do údolí. Ve vnitřku valu samotného bude jistě kamenná konstruk-

P ř e h l e d v ý z k u m ů 1961.

- Vydává: Archeologický ústav ČSAV, pobočka v Brně,
Stalinovy sady 19/23.
- Odpovědný redaktor: PhDr. et Dr. Sc. Josef Poulík.
- Redaktoři : PhDr. Jiří Říhovský a PhDr. Anna Medunová.
- Překlady: prom.hist R. Tichý a E. Tichá.
- Kresby: B. Ludíková.
- Na titulní stránce: Rozvinutý ornament stříbrného gombíku z hrobu 11
od 7. kostela.
- Vydáno jako rukopis - 350 kusů - neprodejné.